

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Reus Divendres 1 de Octubre de 1897

Núm. 3.361

Año XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3.50
En provincias trimestre. 10.00
Extranjer y Ultramar 15.00
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA a Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 a 12 y de 4 a 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dias a Barcelona, Claris, 44, cantonada a la Gran Via, de 11 a una y de 4 a 5.

PERA 'L DIA DELS MORTS

Riquissim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos propis pera nitxos, panteons y sepulchras y arreglo dels demés objectes que s' troban deteriorats.

Ultima novetat y gust exquisit, a preus limitadissims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIPOLL

Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

DE Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhits y autenticitat garantida.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Vuyté certamen catalanista d'Olot

DISCURS PRESIDENCIAL

SENYORS:

(Com passa 'l temps! sembla que era ahir y ja fa 10 anys que, per delegació de la Lliga de Catalunya de Barcelona, assistia, en dies semblants, a las reunions que teniau pera constituhirvos en agrupació Catalanista; agrupació que he mirat, com ja sabéu, ab especial simpatia y que he vist crexe robusta y sanitosa sense pérdréla may de vista.

Aquesta relació ó contacte, no sempre real sino generalment platónich, que he tingut ab vosaltres, penso que es 'l únich titol que m' ha portat a presidir aquesta festa; y ell, me fa adonar de que la causa es molt petita pera un tan gran efecte, de que lo molin es insignificant pera un tal honor: cosa que, de sobres, m' obliga, en aquestos moments, a expressarvos d' una manera pública y sentida la meua adhesió y agrahiment a vosaltres, olotins tots que m' escoltéu; a la Junta Organizada del Certamen, que m' ha elevat fins aquí y a la idea regionalista, que ha fet nos coneguessim a fondo é intimament pera convertirnos en individus d' una mateixa familia; d' aqueixa gran familia que te Fé y estime la Patria per demunt de tot; d' aqueixa gran familia que plora sas desventuras y cada

día s' encomana a Deu pera que desvini lo bras que no para d' assotarla; d' aqueixa gran familia que fa esforços de flaqueza pera remuntar la seva hisenda, nostra abatuda. E' panya, regenerant las regions. Y puix que estém entre familia y avuy es festa major, esplanayemnos.

Llavors, fa 10 anys, moguts per aquesta germanó de sentiments nos condolzuérem, plegats, de las desgracies que aciapanan lo pays y de la corrupció política que l' empesta, convenint que l' únich remey capás de produhir una reacció segura y favorable al malalt se trobava en lo Regionalisme. Ea aquesta forsa que no vol absorvir la vida de ningú, sino procurar la expansió de tothom; en aquesta ciencia que no tracta de atrofiar cap dels orguens assencials a l' equilibri y bona-marxa d' un organisme, sino que busca sanejarlos, enrobustirlos, y regularlos pera que aquells quedi assegurada; en aquesta doctrina que predica germanor y respecte, rebujant tota mena de humiliacions y despectisme y practinant convensuda la llibertat y la igualtat instituhides humilment per Jesucrist y no las que ha entronisat la Revolució pera, acabat, rastrearlas pel fanch; en aquesta política que, seguint lo consell de Plató, senta «que lo govern dels pobles deu confiar-se a qui may lo solicita;» que, escoltant la veu de Tácit, senyala «los homes de bé com los mellors instruments pera ben governar» y que «pera saber del gran art de regnar, diu, ab Montesquieu, que cal no mes cridar a son costat l' honor y la virtut.»

Per aquestas senzillas rahons y tantas més que parlan al sentit comú varem proclamar las excelencias del nostre Credo prometent que 'n seriam apostols: y, desde llavors, heu treballat coratjosos y sens trava a son favor; execant, aixís, en lloch preminent la vostra agrupació, quin nom brilla ab llum y forsa propia, entre l' estol d' associacions catalanistes que, ab igual fermesa de voluntat é idéntiques aspiracions, s' acoblan per catalunya. ¿Y sabéu també perquè la vostra colla sura tan y s' ha fet tant estimable? Jo us ho diré. Perque no solament ha tingut lo valor y la decisió de fer política catalanista, en lo sentit més honrat que pot donarse a la paraula política, sino perque, sense mourers del seu camp d' acció, ha tingut lo talent de fer catalanisme literari, catalanisme artístich y catalanisme social. Y aquestos catalanismes ja saben, per experiencia, que tenen la seva forsa: ben jugats atraquen, com los mirallets a les aloses, esp al parany de la santa causa que defensém.

Si amichs, los certamenes que celebren provan vostres eficions literarias; y, al cridar als poetas perque cantin vostres glorias, vostres sentiments, vostres costums, vostres festas, vostra naturalesa; y al excitar als prosistas perque estudiñin y observin vostre poble, analisin son esperit, regirin los arxius y revisculin la historia, fan catalanisme.

Vostres aficions arqueológicas, vostra devoció a las

arts plásticas, vestras publicacions artístiques fent coneixer las bellasas naturals de la encontrada; reproduhint los monuments que vos rodejan; y vostra escola de Bellas Arts guiant la ma dels pintors y escultores cap als modelos, tipos y paysatjes, característichs de la terra, fan catalanisme.

Y la vostra vida social tan atemperada a las bonas costums, a les antigues usances, a las tradicionals creencias, al esperit de familia, reclamant moralitat a boca plena y valentse de la llengua mamada en lo pit de nostras mares pera tots los seus tractes y expansions, també fa catalanisme. Si tot aixó fa catalanisme, inconscient si s' vol, però d' aquell que pènere suau y apoch apoch com las arrels en la terra que ja no poden morir sino 's mort la planta.

«L' estudi de la historia y del Dret, de las Bellas Arts y de la poesia no son, generalment parlant, flors exóticas nascudas de llavors estrangeras, sino natural florescencia del venerable arbre de la patria. Catalunya era desconeguda dels catalans moderns, era una mare a la qui no s' deixava criar en sos propis pits los fills qui eran donats a una dida forastera; sempre certament l' amor a las cosas de la terra visqué en lo cor de respectables ciutadans, qui, com los jueus en la captivitat de Babilonia, miravan de guardarlo pels seus descendents; pero ara cada dia va estudiantse mes lo ser físich y moral de la nostra terra y ab may interrompuda constancia cent plomas van escrivint lo que 'n podriam dir lo libre de la patria.» (1)

Vosaltres ja sou dels qui lo Dr. Torres califica de respectables ciutadans; vosaltres ja sou dels qui prenen los fills a la dida forastera pera tornarlos a sa mare.

Que Deu vos conservi y aferri aquestas conviccions. Vulgau ser lo campanar que vetlla per la salut moral dels pobles; més nó lo panell capritxós que en lo seu cim giravolta a la mes llen hntada.

JOAQUÍM CABOT Y ROVIRA.

(S' acabará.)

MONUMENT

Frederich Soler y Hubert

Catalunya està de festa, lo poble està alegre, tot somriu; los tendres aucellets repiulejan pels arbres de la Rambla saludant lo pas de la comitiva. Primer dos parellas de municipals montats y un cabo; que obrén pas entre mitj de la gran gentada que ansiosa espera 'l moment de la colocació de la primera pedra de lo que te qu' esser senzill pedestal pagat pel poble que s' complau honrant al seu geni predilecte; a Madrid hasta 'l bronzo ens han negat, de xuclarnos la sanoh a copia de contribucions que aterran nostre comers ja 'n saben, pero cedirnos res, aixó ni 's milt; volém aduana, tenim que pagarnosla; volém un monument per un catalá illustre, lo paguem nosaltres; y encare hi ha qui aboni'l centralisme!...

An els municipals seguía l' estandart de la ciutat també tenint al voltant quatre municipals de gran gala: després la banda de la casa de caritat, las societats corals «Catalunya Nova» la qual llohra sa magnifica bandera, l' «Orfeo Catalá» y «Enterpe», y altres dotze ó catorze societats corals més, haventhi representants del Ateneu, Ateneu Obrer, Consistori Jochs Florals, Associació Popular, Cercle Artístich, Unió Catalanista, Centre Catalá, Centre Federal, Societat Dramática Catalana, Cervantes, Ateneu de Tarragona, Centre Cata-

(1) «La Tradició Catalana» Introducció.

lanista d' Olot, Cènre Catalá de Castelló d' Ampurias, Latorre, Tertulia Catalanista, etc., etc. D. Servando Cerban, Peral, León y altres actors del Teatre «El Dorado», molta part de la companyia de D. Antoni Vico, los Srs. Fernandez y Navarro en representació del Teatre Principal y gayre bé tots los actors de la actual companyia del Teatre Catalá «Romea».

Diaris: «La Renaixensa», «La Vanguardia», «Diario de Barcelona», «Comercio», «Mercantil», «Diluvio», «Publicidad», «Noticias», «Noticiero», Lo SOMATENT de Reus, etc., etc.

Publicacions periódicas: «L' Aureneta», «L' Olotí», «L' Atlántida», «Lo Teatro Regional», «Barcelona Cómica», «Mestre Titas», «Lo Regionalista», «La Veu del Vallés», «La Veu de Sitges», etc., etc.

Particulars: Azuló, Capella, Masalleras, Iglesias, Oller, Ubach, Riera y Bertrán, Godó, Guimerá, Nicolau, Figueras, Tarré, Llimoner, etc., etc.

L' estrado aixecat d' exprolés no gran pera la comitiva. Lo senyor Secretari del Ajuntament ha llegit tots los acorts presos en las sessions que s' havia parlat d' aquesta festa.

L' Excm. Sr. Coll y Pujol ha fet un discurs en catalá enaltint lo nom del malaguanyat Soler.

Lo Sr. Noguera, secretari de la Comissió Executiva llegí l' acta d' aytal festa quina fou firmada pels senyors Coll y Pujol, Fontseré, Codina Langlin, Soler de las Cases, Franquessa, Guimerá, Rubió y Lluch, Maspons y Noguera.

Després de las ceremonias de costum queda oficialment colocada la primera pedra y seguidament l' actor Sr. Fuentes llegí una sentida poesia del Sr. Vico alusiva al acte; prenent la paraula lo fill del malaguanyat Soler, qui doná las gracias al poble per la part que en aytal festa prenia, acabant ab un crit de «Visca Catalunya y Castellá sempre germanas» de lo que 'l poble protestá cridant tots a una «Visca Catalunya». — Molt bé.

Lo Sr. Roure llegí un extensíssim discurs, bastant ben escrit pero que no resultá del agrado de tothom, per retreure fets que res tenian que veure ab la festa que s' verificava.

Los xiquets de Valls alegravan la Rambla formant una columna per banda que durá del principi al fi de la comitiva obtenint moltíssims aplaudiments pels difícils cambis que feyan.

La primera pedra del monument está ja colocada tardará molt en tirar-se avant lo monument?

Los teatres Catalá y Principal fan funcions particularment lo primer, treballant tots los artistas y empleats sens retribució de cap mena. Los gastos de llum y altres, segons m' han dit, corren a compte de la empresa.

JORDI DE PALLARS.
Barcelona 28 Septiembre, 97.

ARTS Y LLETRAS

Bibliografía

FIGURA Y PAISATJE

Colecció de cuadros en prosa, per Narcís Oller.

Nostre estimat amic y distingidíssim compatriota en Narcís Oller, ha reunit en volum un bon número de cuadros ó narracions en prosa, que havia anat publicant d' uns quants anys á aquesta part. Aixís no pot dirse qu' hagi fet cap obra nova, ni en la forma ni en el fondo, ja que ben reconeguda ens es la personalitat literaria que ns resulta d' aquest nou llibre. Hauriam preferit veure d' ell una nova mostra de la seva potencia narrativa, com ho sigué 'l «Vilaniu» després de «La Papelloná» y «La Febre d' or» després del «Vilani», pero ab lo non fomo, ens trobém enfront una serie de petits treballs ja coneguts y que literariament no revelan novas aptituds en son eminent autor; ens trobém ab lo mateix Oller de «Croquis del natural», de «Notas de color» y de «De tots colors».

El lector ja sab donchs, per lo molt que s' ha dit d' en Narcís Oller, quins son los mérits que sobressurten en lo llibre que acaba de publicar. A nostre humil entendre, se fa notar entre tots los altres, lo mérit que constituheix la qualitat d' observador llest y minucios fins al més ínfim detall. L' assumpto que agafa l' esgrana y 'l mostra baix tots sos aspectes y maneres de ser, sorprenent de debó el cúmul de detalls que n' arrenca, fins del assumpto que á primera vista apart mes insignificant. Aquest, a nostre entendre, com havém dit, es son principal mérit: posseheixne una meseria que en va cap altre escriptor de la nostra terra pot disputarli.

La prosa que emplea pera sas descripcions es sobria y granada, clara y concisa, com paraula d' home que parla sols pera ferse entendre, fugint sempre d' explicacions impertinents.

Ab aquestas notables qualitats, deu anys enrera, en plé domini del realisme, importat de Fransa, pot figurarse 'l lector la talla que aloansaria l' Oller com á literat. Era 'l mesire indiscutible, lo narrador únich á l' altura dels primers novelistas del extranjer y de Castella. Avuy... Seria trahir á nostra independencia critica si diguessem que avuy la literatura de l' Oller produheix lo mateix efecte que deu anys enrera. A Catalunya, aquí en deu anys las tendencias literarias han trencat decididament de ruta, y l' Oller va seguint imperterrit pel camí que empenqué al trassar sos primers cuadros. Avuy la simple narració de cosas y fets, per interessants que sigan, ens apar' tasca una mica fútil, y 'ns resultarian fútils del tot sino fos pel art ab que están fetas las narracions y la energia y claretat del llenguatge que distingeix al nostre autor, qualitats que tan bé han fet á la llengua catalana. Com á sagell del temps avuy devém exigir á tota obra literaria una tendencia ó fi moral, sociològich, artístich ó bell, que desentoni algo de tot quant anteriorment hem vingut proclamant; no hi fa res que siga menos just potser, lo temps cuydará de fer cambiar de parera y de tendencias, y en aquestas infinitas tentativas, tal cop un dia del fondo del art ne broli la llum divina de la verdadera ciencia. No está tota la energia de la creació en la forma exterior de las cosas, també devém observarlas y escoltarlas interiorment per veure si ens ens revelan algo del misteri que las anima. Algo hi ha d' aixó en los cuadros de l' Oller; pero desgraciadament no constituheix lo nervi principal de la seva obra. Educat per las reglas de la escola realista, son principal objectiu se dirigeixi á reproduhir lo moviment de las cosas deoydant moltas vegadas lo com del moviment y preocupantse poch del *perque*.

Devém senyalar apart los «Recorts de noy» per constituhir un género literari apart y sempre xamós é interessant, que may serà vell. En aqueixos recorts es quan l' Oller se 'ns assembla més ab en Daudet, sas narracions se poden posar al costat de las de «Trente ans de París», «Le Petite-chose» y altres obras del gran narrador francés. Aquest es l' Oller que preferim y admirém més, per mes que en la descripció de la naturalesa, tinga cuadros tan preciosos com «Nevant», «Crepuscul d' hivern y alguns altres.

Felicitem á nostre amic y esperém confiats novas obras del seu talent pera tindre 'l gust d' aplaudir las novas mostrás d' ingeni que puga desplegar.

J. ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 30 de Setembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRADU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	765 755	97 93		4%	Ras Nuvs!	
HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direcció	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 96 Sombra 74	75	18 22	S.	Cumul Cun Nin	0% 0.7

Cambi de govern

Per fi, sembla que ha caigut lo govern, y no dihém per fi en sentit liberal, que ve á significar ¡gracias á Deu que menjarém!, sino que ho dihém en lo sentit d' alegría que sempre inspira l' acabament d' una desgracia nacional, d' un estat de cosas inaguantable, que semblava ja fatal y sens remey per la calma ab que s' ho prenía la nació, com si la ruina de tot y de tothom res importés en la vida de la societat.

La llarga temporada d' absolutisme que havém passat ha estat terrible. Ha estat un absolutisme manso, de por y de covardia per tot quan s' ha referit ab las relacions exteriors; y al revés, ha sigut un absolutisme brutal, cego, per tot quan s' ha referit á la vida interior de la nació. La llibertat y la producció, los dos pols sobre quins gira la societat, han passat á Espanya un trángul de mort. La hisenda espanyola en mans d' un ministre liquidador; la seguretat personal al capritxo d' un infame delator... vetaquí 'l cuadro del trángul que acabém de passar.

No se sab encara á qui s' confiará 'l govern del Estat, si als liberals ó als silvelistas. Mes sigan los que vulgan los que en tan críticas circunstancias vingan á

regir los destins d' Espanya, es absolutament necessari que 'ls homes en quinas mans se confiá 'l poder vingan animats de perfecta justicia, á fi de que la nació entera s' posi á son costat en la santa obra d' acabar las guerras que 'ns dessangran y tornar á la societat la llibertat de tant de temps esclipsada, sense la qual se fa impossible lo desenrotllo de la vida.

Es precis que 'l govern que entri dongui la absoluta seguretat de que 'l home pacífich no siga molest per res en sos perfectes drets socials garantits per la constitució del estat; es precis que 'ls que tingan entre sas mans la hisenda espanyola, sigan homes de probitat, que 'l país tinga l' absoluta confiança de que 'ls productes de l' hisenda s' emplehin sols en los gastos necessaris á la bona marxa de la administració pública, á las verdaderas necessitats del Estat, y no que en la sombra se vagin fonent milions y mes milions, bens y mes bens, sense que s' en toqui cap resultat ni ningú sapiga perqué han servit, encara que tothom s' ho pensa.

Si 'l nou govern ho fá com deu ferse, lo país enter se posará al seu costat y l' aclamará entre la major alegría. Si no ho fa aixís... no hi ha mes que dos camins per seguir: ó deixarse escorzar com anyell, rendits per la miseria, ó llensarse en brassos de la mes desesperada revolució, en nom de la existencia y de la llibertat.

Reflexioni 'l nou govern que espera regir los destins d' Espanya.

Ahir, entre sis y set de la tarde se desenrotllá una tempestat de trons y llamps, seguida d' una regular pluja.

Veurem si aquesta continúa, com promet, mentres estém escrivint la present gacetilla. Ja sería hora.

Benehida siga la pluja; ja hem vist altra volta las clarors dels llams y hem sentit l' espetech dels trons y encara que Deu no s' dongui tota la que convindria pera apagar la set que sent lo ferrer, al menys ha netejat las casas y 'ls carrers y ha tret la bruticia de las fatzadas de las casas.

L' espectáculo que oferia aquestos dias Reus, era desconsolador y trist. Aquellas renglas de cents cantis, que esperavan tanda en las fonts; aquells núvols de pols al pas dels carruatjes, que tot ho invadia; aquellas casas blancas de dalt á baix; aquells carrers, que ningú se cuidava d' escómbrrar, eran reflexo de l' abandono, de la deixadés y del pessimisme que s' ha amparat dels que regeixen los destins d' aquest poble.

En tres anys de seca, en un istiu llarch y calurós, no s' pot calcular los mortífichs y penas que ha passat la nostra gent.

Especialment lo pobre poble feya compassió: per éll lo temps es or: per éll las horas de que disposa son contadas y hi ha hagut molts y molts dias que las donas s' han passat dos horas á la font. La paciencia y la resignació nos han compungit y nos han entristit.

La secada ha paralisat moltas fenyas y 'l tren cada dia s' emporta familias treballadoras que emigran cap á Barcelona: de la gent de posició, que acostumavan á verenejar á Reus poch n' han vingut aquest any y los que ho han probat han fugit ben adpressa, perqué d' un poble com lo nostre, tothom qui pot ne fuig.

Lo que me nos condol es que nostre municipi s' hi fá á aquest estat de cosas: l' encostament y la rutina es com una malaltia, que s' apegá y s' estén per contacte y ja tothom está convensut que devém esperar que la riera baixi pera tindre agua. Quan las fonts ragin ningú voldrá sentir parlar d' aigua: quan la pluja cau, la naturalesa s' encarraga de la secció de foment y 'ls carrers quedan nets; quan hi queda fanch, ja s' tornarà pols; quan hi haurá pols, ja 'l vent l' escampará: y aixís aném passant y jemegant.

¡Benvinguda pluja!

A veure si sacnt la nyonya estiuhenca y moum poch las energias dels nostres regidors.

En l' acte de la colocació de la primera pedra del monument á Frederich Soler, á Barcelona, lo fill del fundador del Teatre Catalá feu un petit discurs, que acabá ab lo crit de: ¡Visca Catalunya y Castellá sempre germanas!

¡Viscaaa...! ¿Qué potser espera algún non premi de la Academia, aquest jove dramaturch? Recordis de lo que acaba de passar ab lo premi de Cortina, y veuré l' amor rabiós que aquesta germana ens porta.

Dintre pochos dias se procedirá á la construcció del montatje de fusta pera la colocació del tercer y últim tram del pont metálich sobre l' Ebre.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'any.—Sant Remigio.
Sant de demà.—Sant Olegari.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 29
De Liverpool y esc. en 24 dias, v. «Cabo San Vicente», de 1.107 ts., ab efectes, consignat a don Marian Peres.
De Sant Feliu de Guixols, en 8 dias, pol. gol. «Luisa», de 67 ts. ab tranzit, consignat a don Joseph Maria Ricomà.

Despatxadas

Pera Almeria, pol. gol. «Luisa», ab tranzit.
Pera Marsella y esc. v. «Cabo San Vicente», ab efectes.

BARCOS A LA CARGA

Divendres 1 d'Octubre

Pera Liverpool v. «Túria», son agent don Modest Fénech.
Pera Valencia y Gandia v. «Cervantes», son agent don Joseph Maria Ricomà.

Dissapte 2

Pera Certe vapor «Correo de Cartagena», consignataris senyors Viuda y Nebot de Pau Ferrer y Mary.
Pera Rouen-Paris, cas de reunir suficient carga, sortirà lo vapor «Marzo», consignataris senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.
Pera Certe y Marsella, vapor «Cabo Espartel», consignatari don Marian Peres.

Pera Berdeaux, Oporto, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga, Lovisa, Kotha, Viborg, Fredriksham, Nystad, Ramo, Björneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamia, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval, y pera Moskow, Warschau y Nischni Nwgorod, a flete corrido via San Petersburg, sortirà d'últims del actual a primers d'Octubre lo vapor rus «Oberón», que despatxan los Srs. Boada germans.

Pera Gothemburg, Copenhagen, Stockholm, Christiania, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrköping, Gefle, Sundswall, Stetin, Danzig, Koepinsberg, Libau, Riga y demás ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia, sortirà del 28 al 30 lo v. suech «Italia», que despatxan los senyors Boada germans.

Pera Halifax, Quebec y Montreal sortirà lo dia 4 d'Octubre lo v. «Balboa», consignataris senyors Mac-Andrews y companyia.

J. Marsans Roi

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	65.75	Filipinas	96
Exterior	81.60	Aduanas	97.62
Amortizable		Cubas 1886	80.50
Fransas	18	Cubas 1890	94
Norts	22.90	Obs. 6 0/0 Fransa	51.50
Exterior Paris	62.68	Obs. 3 0/0 »	33.18
Paris	31.70	Londres	

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realitzadas en lo dia d'ahir a Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65.75	Fransas	80
Exterior	81.63	Cubas vellas	97.62
Colonial		Cubas novas	81.80
Norts	22.85	Aduanas	96.12
Obligacions Almoneda	80.25	Oblig. 3 0/0 Fransas	51.50
		Filipinas	93.31
PARIS			
Exterior	62.67	Norts	
GIROS			
Paris	31.70	Londres	33.18

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d'f.	00.00 diner	8 d'v.	00.00
Paris	8 d'v.	00.00	Marsella	00.00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS			
Gas Reusense	010	61 0	010
Industrial Harinera		850	0
Banch de Reus		600	0
Manufacturera de Algodon		500	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		100	0
		415	

ANUNCIS PARTICULARS

Colegi de la Inmaculada Concepció

DIREGIT PER

D. Magdalena Martorell

Carrer de la Font, núm. 2 principal
Lo 15 del present mes comansan las classes corresponents a la Instrucció primaria elemental y superior, aixís com las de música, dibuix y francés.
S'admeten mitj pensionistas y recomenadas.

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertas desde primer d'Octubre en casa ó a domicili.
Curs especial de piano y cant.
Ar rabal Sta. Anna, 64, entressuelo.

TELEGRAMAS

Madrid 30.

En los círculs polítichs no s' parla d' altra cosa que del resultat del Consell de ministros d'ahir, convenintse en que la crisis no quedarà resolta fins dintre un parell de dias per lo menos, donchs la reina, ans de pendre una determinació voldrà consultar ab los principals personatjes polítichs y militars d' Espanya.

Es poch menos que impossible telegrafiar tot lo que s' diu en lo saló de conferencias del Congrés, donchs tot son suposicions, algunas d' ellas algo fundadas, per mes que segons vaig telegrafiar ahir nit, no es possible predir res per ara, donchs seria gratuit quant s' adelantés.

—A pesar de lo que s' ha dit en contra, telegrafian de Paris que «Le Figaro» ensisteix en que Alemania y Austria apoyaran a Espanya en lo cas de que los Estats Units intervingan en la cuestió cubana.

Afegeix lo diari parisench que en cas contrari, Fransa no miraría ab indiferencia la situació dels espanyols, per los quals s'interessaría, puig tenen en favor seu un sens fi de cualitats, entre ellas l' heroisme y la llealtat.

—Lo Sr. Muñoz Vargas ha presentat la dimissió de subsecretari del Ministeri de la Guerra.

S' anuncian novas dimissions d' elevats funcionarios.

—Lo president del Consell ha resolt decididament no encarregar de la constitució de non Ministeri si la reyna li ratifiqués sa confiança.

—Per la mejordomia de Palau se telegrafía ahir nit als generals Weyler y Primo de Rivera, comunicantlos la dimissió del gabinet.

No s' ha rebut encara contestació als referits despais.

—Aquesta tarde han erribat los Srs. Maura y Gullón.

Los esperavan varis amichs, ab quins han conferenciat detingudament.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Gran Companyia de Sarsuela y Opra espanyola pera la próxima temporada d' hivern.

Llista del personal

Mestre Director, D. Francisco Perez Cabrero.—Primera tiple de opera, Srta. Avelina Corona.—Primera tiple de sarsuela, D. Carme Perez de Isaura.—Altra tiple, Srta Lluisa Perez Cabrero.—Altra tiple, D. Mercé Perez Cabrero.—Característica, Srta. Sirlia.—Primer tenor, D. Francisco Alcantara.—Altre tenor, D. Nicolau Bobé.—Tenor cómic, D. Lluís Senís.—Primer barítono, D. Castro Gascó.—Altre barítono, D. Marián Martinez.—Primer baix, D. Daniel Banquells.—Altre baix, D. Jaume Segura.—Galan jove, D. Francisco Fernandez.—Mestre de coros, D. N. N.—Primer apunt, D. Lluís Santafé.—Traspunt, D. Anton Güell.—Mestre de ball, D. Enrich Fernandez.—Coro d' abdós sexes, 24.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Survey de trens que regirà desde el dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4.10, 9.06.—Tarde: 2.32, 3.45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4.56, 10.46.—Tarde: 5.10.—Nit: 7.25.

Las horas se regiran per lo meridiá de Madrid.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

La tempestat d'ahir privá de celebrarse la anunciada reunió en la «Associació Catalanista» a ff de tractar de la creació del «Centre Artístich» ananciat.

Si la pluja no persisteix, se celebrará avuy a las 9 de la nit. Tinganho entés aixís totas las personas interessadas en la creació de dit centre.

Nostre estimat é ilustrat colega Revista Gallega de la Corunya, actualment está publicant tres estudis sobre la «Literatura Gallega». L'un reproduhit de El Regional de Valencia y firmat per «Rigoletto» (F. Badenes Dalmau), l'altre de Joan de Ouces (Florenci Vaamonde), y el tercer lo de nostre company Aladern, que venim publicant en Lo SOMATENT.

Tot ho creyem poch tractantse d' aquella hermosa literatura.

Avuy a las onze del matí tindrà lloch lo solemne acte de la obertura oficial dels estudis en l' Institut y la repartició de premis als alumnos que 'ls han obtingut en lo present curs.

Dit acte segons noticias será amenisat per la Banda del Centro de Lectura.

En l' «Sporting Club» de la Corunya s' ha celebrat una reunió pera tractar d' erigir un monument a l' general Sanchez Bregua.

Per lo vist, Galicia no té cap fill pera honrar que hagi fet algo en bé de la humanitat.

¿No n' hi ha prou ab los cavalls d' espases de las cartas?

Lo quefe de la Estació telefónica municipal de Borjas del Camp ens comunica que desde l' primer del present mes queda obert lo servey telefónich de dita població. Los preus que regeixen son los ordinari. Las horas habilis de 9 a 12 del matí y de 2 a 7 de la tarde, exceptantse los diumenges sols serán de 9 a 12 del matí.

Ultima relació dels soldats fills d' aquesta provincia morts a Cuba:

Francisco Bergalló Borrás, de Ginestar, regiment de Sevilla.—Anton Domenech Vidal, d' Uldecona, regiment de Sevilla.—Joan Figueras Pagés, de Tivisa, regiment de Sevilla.—Anselm Roca Fernandez, Tortosa, Regiment de Voluntaris, Prensa.—Agustí Tomás Casanova, de Tortosa, regiment de Sevilla.—Ildelfons Tomás Galvez, del Perelló, regiment de Cavallería del Rey.—Baptista Verdiell Casas, de Villalba, regiment de Sevilla.

L' aventatjat escultor tortosí D. Agustí Querol, ha remés a la comissió executiva del monument que s' tracta d' erigir a Barcelona a en Frederich Soler, la fotografia del boceto de dit monument.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja a la cantitat de pessetas 3430.68.

SECCIO OFICIAL

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Essent en gran número los carros, carretons, tartanas y carruatjes de lujo y de lloguer que no han adquirit lo lleterero-registre ab lo número que li correspón qual obligació'ls competeix en virtut de diferents acorts del Ajuntament y estant disposada aquesta Alcaldía a que cessi 'l mencionat abús y portar tots los carruatjes siguin de la classe que fossin lo número que 'ls correspón he acordat concedir lo terme de 15 dias pera que quants se trobin en aquest cas acudin a la Casa Consistorial a provehirse del citat registre en la inteligencia de que passat dit plasso s' aplicará als que no compleixin la present disposició la multa de deu pessetas prohibint la circulació del carruatje fins que s' compleixi lo ordenat.

Los agents de la vigilancia Municipal quedan encarregats baix sa responsabilitat del cumpliment del present Bando devent detenir y conduhir a aquestas Casas Consistorials a quants carruatjes circulin per la vía pública sens lo corresponent número elevat la denuncia a aquesta Alcaldía pera la resolució que estimi procedent.

Lo que s' anuncia al públich pera coneixement del vehinat.

Reus 1 Octubre de 1897.—L' Alcalde, Francisco Pigné.

